

Петро СОРОКА

МІЙ ВОРОГ — ХАСАН

Дві повісті про футбол

Ілюстрації
Степана ШЕВЧУКА

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82-3
ББК 84-4
С65

Сорока П.

С65 Мій ворог — Хасан. Дві повісті про футбол /П. Сорока — Тернопіль : Богдан, 2012. — 220 с.
ISBN 978-966-10-2894-3

Видання складається з двох повістей — реалістичної та ірреальної, як їх означає автор.

Перша повість «Мій ворог — Хасан» переносить нас на семипалатинські полігони, де за радянських часів відбувалося випробування ядерної зброї, друга повість «Володар часу» розповідає про надприродні здібності людини. Твори об'єднані футбольною тематикою, вони гостросюжетні, динамічні та інтригуючі.

УДК 82-3
ББК 84-4

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора та видавництва.*

© Сорока Петро, текст, 2012
© Шевчук Степан, ілюстрації, 2012
© Видавництво «Навчальна
книга — Богдан», 2012

ISBN 978-966-10-2894-3

МІЙ ВОРОГ — ХАСАН

Мене часто терзає одне сновидіння. Ніби відслужив своє, і наш призов демобілізують, можна вирушати додому. Усі ми з'юрмилися у темній казармі, й у кожного в руці невеличка валіза. Але обличчя напружені, схвильовані, навіть налякані. Виявляється, перед казармою стоїть конвой — чи то смершівці, чи якісь інші червонопогонники — і ми маємо прорватися через їх живий коридор до автобуса. Іншого шляху з казарми немає. У кожного червонопогонника гвинтівка з багнетом, щоб колоти тих, що рвуться на волю. Командують езекуцією майор Пуцига і підполковник Шкурган. Зойки, прокльони і кров. Але всі — один за одним — безстрашно кидаються у той коридор, як у вир, хоча можна залишитися служити ще на два роки. «Ні, — кажу собі. — Надстрокової служби я точно не видержу». Перспектива залишитися лякає мене більше, ніж штикові рани, і я стрімголов кидаюся до виходу. Я сильний, звинний і прудкий. Лечу, мов птах. Дивом ухиляюся від ударів, і вириваюся майже неушкоджений.

І ось я вільний, мене вітає сонце свободи.

Але чомусь на душі залишається глибокий слід збентеження та страху, і я знаю, що це не зникне ніколи, допоки життя...

розум був спрямований на те, щоб злукавити, обманути, обербенити когось, уникнути важкої роботи.

До армії він уже встиг отримати умовний термін ув'язнення за якусь дрібну крадіжку, тож репутацію мав підмочену.

Добрі стосунки з ним у мене ніяк не склалися. Ще в перші дні, коли я почав працювати в санчастині, він нахабно завалився у мій кабінет і став вимагати звільнення від роботи. Не просив, не переконував, а брав нахрапом. Я терпів це зухвальство, доки міг, а потім скипів і послав його подальше. Він схопив мензурку з фурацеліном, що стояла на столі, і бризнув мені в очі. Я завив од різкого болю. Здавалося, що очі вигорають.. Я закрутився млинцем по підлозі, а потім наосліп кинувся до умивальника, що знаходився в кінці коридору. Башка біг за мною і копав щосили ногами в зад. Я промивав очі водою, але це мало що помагало. Тільки через хвилину десять-п'ятнадцять біль вгамувався і відновився зір. Але весь день я ходив, як у тумані. Ще зо два тижні дозволяли синяки і гулі, що залишив на моїх сідницях Шутов.

Зрозуміло, я затаїв на нього злість і думав про помсту.

Згодом, коли у мене з'явилися впливові друзі й приятелі, я легко міг поквитатися з ним, дехто з них навіть підбивав мене на це, і Башка, очевидно, розумів, що відплати йому не уникнути... але я зволікав, очікуючи доброї нагоди розправитися з ним без чужої допомоги. І справді дочекався.

Була зима, звихолена, люта, стояли майже сорокоградусні морози. Якось я побачив, що під час мар-

шу на роботу Башка крадькома відстав від колони, відкрив каналізаційний люк і «нирнув» туди непомітно для офіцерів.

Весь день я назирав за тим люком. Башка просидів там до вечора, а коли всі поверталися з роботи, так само покрадьки виліз і приєднався до решти.

Я зазирнув у ту криївку, і знайшов добре облаштоване кубло з подушкою, ковдрою і матрацом. Тут же — карти, чайник з чифіром, сухий пайок. Можна перебути і найлютіші морози, бо по боках — труби парового опалення. Місця небагато, але є де розвернутися. Можна й поспати.

У мене визрів план помсти, яким я поділився з Козликом.

І наступного ранку, коли Башка знову непомітно «нирнув» у свою криївку, я під'їхав туди нашим ЗІ-Сом і зупинився прямо на кришці люка.

— Що сталося? — майже щосили кричить Козлик.

— Та от, товаришу капітан, — теж відповідаю якомога голосніше. — Здох мотор.

— Що будемо робити?

— Та що робити, хай стоїть, а завтра викличемо механіка.

І ми пішли, проклинаючи свою допотопну розвалюху.

Смерком роти промарширували проз «швидку».

Вранці теж.

На вечірньому і ранішньому розводах Башки не виявили і доповіли у штаб, що він у «самоволці». Аж десь під обід навідуємося з Козликом до нашого ЗІСа.

Розмовляємо про те, се.

З люка — ні гу-гу.

«Чи не загнувся там?» — думаю.

— Що його, блін, робити? — кажу, нахилившись ледь не до землі. — Механіка немає, «рванув у само-волку».

— Потрібен тобі цей «гріб з музикою», — відка-зує Козлик. — Хай стоїть тут до другого прищестя!

— Ну тоді пішли...

І тут — крик з люка. Не крик — мат-перемат.

— Ей, вашу мат! Відкотіть машину!

— Що це? — настрополохано питаю Козлика.

— А чорт його знає!

— Кажу, відкотіть машину з люка. Тут людина.

— Яка людина? Ти хто?

— Та Башка я, Башка!

— Ти як там опинився?

— Машину, кажу, відкотіть...

Переводжу важіль на нейтралу, і скочуємо ЗІСа з люка. Через кілька секунд з'являється величезна головешка Шутова. У нього зглибочілі очі, витягну-те і чи то здивоване, чи перелякане обличчя.

— Чорт-віть що! Як ти там опинився? — дивуюся.

— Ну, ескулап, ти — труп! — одразу ж звіріє злодухий Башка, ніби зірвався з повіддя.

— Я труп, а від тебе смердить, — кажу з іронією, бо він таки добре підупалий і засмерджений.

Козлик пирскає від сміху.

— Ти мені відповиси за все, йоханий ескулап! — починає наступати Башка. — Ти все це внарошку підстроїв.

— Горів би ти, тупий довбаку! — відповідаю його тоном. — Звідки мені було знати, що там іде ремонт. І чому в такому разі ти не залишив люк відкритим?

— Я тобі не випалив тоді очі, то зараз вирву!

— Кинь, Башка! — відмагаюся по-доброму, хоч давно перестав боятися його. — Все це дурна ви-падковість.

Але він уже замахується на мене, і я ледь встигаю ухилитися від замашного удару.

Я вже не той, що був раніше, коли дозволив над собою так ганебно познуватися. Довжелезні кула-чища Башки пролітають над моєю головою, але мої удари потрапляють в ціль. Башка явно ошелешений, він не очікував такого опору.

— Тобі не завадило б потренуватися! — кажу знущально, чим ще більше деморалізую його. — А то здохнеш від чифіру і пасти.

Ще якийсь час він пробує дістати мене, але вже через хвилину з роз'юшеним носом і підпухлими гу-бами капітулює.

— Все, ескулапе! Все! — кричить і випльовує кров. — Навчився ти, блін, у чеченів...

— А ти як думав. Інакше з вами не можна... Піш-ли, Козлику.

Очі в Козлика сяють здивованим і радісним блис-ком. Відчувається, що він захоплений таким зворо-том справи, хоч трішки й наляканий.

— Почекай, ескулапе! — кричить навздогін Баш-ка. — Давай побазаримо по-доброму. Ти зрозумій, мене ж відправлять на губу по твоїй милості.

не відмовляв: охоче з'являвся на вечірках і зустрічах, що влаштовувалися на його честь, часто прогулювався центральним майданом міста, бував у театрах, на художніх виставках і концертах. Майже скрізь йому надавали слово і він охоче виступав. Говорив гаряче і пристрасно, і йому влаштовували тривалі й бурхливі овації.

У Мар'яна змінився не тільки ритм життя, змінився і він сам: став стрункішим, підтягнутішим, усюди тримався незалежно і впевнено, стильно одягався. Його манера говорити, скупі жести і вроджена іронічність зачаровували людей. Незважаючи на те, що він досі страждав від зовнішньої недосконалості, його порівнювали з найкрасивішими і найвпливовішими людьми спортивного світу. Ще ніколи в цій країні чиясь зоря не засвічувалася так стрімко і яскраво.

За останній тиждень він заробив кілька мільонів на рекламі, підписавши вигідні контракти. Половину з цієї суми одразу ж пустив на благодійність, а також виступив фундатором побудови двох соборів — у Причорноморську і рідному місті. Це ще більше піднесло його імідж.

Репортери широко висвітлили його хист художника, і за Мар'яновими етюдами й портретами почалося справжнє полювання — їх купували і перепродували за величезні суми.

Лаць отримував тисячі листів, серед них численні освідчення в коханні. Дівчата надсилали свої світлини, серед них були справжні красуні. Але жодна з них не цікавила Мар'яна, і він залишався байдужим до їхніх чарів і зізнань. Усе ще продовжував думати

про Анжеліку і сумувати за нею. Кілька разів переносився у рідне місто і довго простоював під вікнами коханої дівчини. Іноді здалеку стежив за нею, не наважуючись підійти. Перед тисячними юрбами пошанувальників він поводив себе невимушено і легко, як справжній світський лев, а перед цією дівчиною никнув і малів.

І все ж відчував, що вирішальної розмови не уникнути: або-або.

І врешті зважився.

Якось надвечір'ям, коли Анжеліка поверталася додому, перестрів її перед входом у будинок і попросив вислухати його.

Дівчина нітрохи не здивувалася.

Мар'ян заговорив гаряче і швидко, явно хвилюючись. Йому пересохло у горлі, і окремі слова він вимовляв з неабиякими труднощами. Потім збився. Виникла пауза, але юнакові вдалося опанувати себе і він продовжив монолог-освідчення. Кілька разів сказав із неймовірним розчуленням, майже слізно: «Я не можу без тебе» При цьому ніяковів і червонів.

Коли Мар'ян врешті закінчив, дівчина усміхнулася, взяла його за руку і сказала:

— Ти незвичний у всьому. Але єдине, що я можу пообіцяти тобі — це дружбу. Залишимося друзями, бо для мене справді честь бути подругою такої зірки, як ти... Але більшого пообіцяти не можу, бо ми з Артемієм уже віднесли заяву до РАГСу...

Мар'ян відчув, як земля хитнулася у нього під ногами і ось-ось розколеться та поглине його. Зібравши залишки сил, сказав надтріснутим голосом: «Ну що ж... якщо так, тоді прощай».

І коли силует дівчини зник з-перед очей, він перемістився у власну квартиру. Упав на диван і затулив очі руками. Йому здавалося, що це кінець. Життя не має сенсу. Вся ця слава, метушня, суєта суєт, усі ці мільйони без неї йому не потрібні.

Він важко і довго страждав. Потім заривав і йому трішки полегшало.

І враз — усе незвичне і велике в його житті відбувається миттєво! — його мозок пронизала зухвала думка-блискавка, що він не лише спроможний долати великі відстані, зупиняти чи прискорювати плин часу, а й переноситися в минуле.

Він може мандрувати у часі.

Ця перспектива видалася йому такою вабливою і жаданою, що душевні страждання ніби рукою зняло. Він полегшено зітхнув. Біль відступив, і чарівний образ Анжеліки зблід.

Усе сталося так швидко і легко, як у сні. І Лаць тричі проспівав «Алілуя», як це завжди робив, коли з ним траплялися великі чи малі дива.

«Я зможу зазирнути в минулі часи, — думав гарячково. — Зіграти найцікавіші історичні матчі, побачити навіч тих людей, про яких тільки читав чи бачив фільми. Оце так! Я зазнаюся з найвидатнішими футболістами минулого».

Чомусь його думка крутилася тільки навколо футболу і перший, про кого він подумав, хто спав йому на гадку, був Олександр Скоцень, легенда українського спорту, найвидатніший галицький футболіст довоєнного і повоєнного часу. Побачити

Скоценя, потиснути йому руку, зіграти з ним — видалося йому вершиною усіх мрій і бажань.

Мар'янові від хвилювання аж забило подих.

Яскраві картини, як у кіно, проплили перед його внутрішнім зором і наповнили серце настільки, що майже витіснили образ Анжеліки.

“КНИГА ПОШТОЮ” А/С 529

м. Тернопіль, 46008

т. (0352) 287489, 511141

(067) 3501870, (066) 7271762

mail@bohdan-books.com

Літературно-художнє видання

СОРОКА Петро Іванович
МІЙ ВОРОГ — ХАСАН

Дві повісті про футбол

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Ірина Дем'янова*

Дизайн обкладинки *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Нелі Домарецької*

Підписано до друку 13.08.2012. Формат 70х92/32.

Папір офсетний. Гарнітура Galleon. Умовн. друк. арк. 8,18.

Умовн. фарбо-відб. 8,18.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2894-3

9 789661 028943